

X
Мустафа Бандьо
Директор

Утвърждавам:
Мустафа Бандьо- Директор,
на Об.У „Иван Вазов“ с.Пашови

**ПРОГРАМА ЗА ПРЕВЕНЦИЯ НА
РАННОТО НАПУСКАНЕ
НА УЧИЛИЩЕ ОТ УЧЕНИЦИТЕ В
ОБЕДИНЕНО УЧИЛИЩЕ**

„ИВАН ВАЗОВ“ СЕЛО ПАШОВИ

Учебна 2023/ 2024 година

Програмата за превенция на ранното напускане на училището е приета на заседание на Педагогическия съвет с Протокол №14 / 13 .09.2023г. и е утвърден със Заповед 1876-856 /14.09.2023 г.. на директора на училището.

I. ВЪВЕДЕНИЕ

Настоящата програма конкретизира заложените политики, мерки и дейности в Стратегията за ограничаване на отпадането от училище и намаляване дела на преждевременно напусналите образователната система в област Пазарджик, съобразно спецификата и конкретните условия в Обединено училище „Иван Вазов“ село Пашови.

Програмата за превенция на ранното напускане на училище е част от училищната политика във връзка с прилагане на Механизма за съвместна работа на институциите по обхващане, включване и предотвратяване на отпадането от образователната система на деца и ученици в задължителна предучилищна и училищна възраст, приет с ПМС № 100/08.06.2018 г., както и в други национални, областни, общински и училищни политики с такава насоченост.

Преждевременното напускане на училище е значим социален и икономически проблем. Той намалява възможностите за реализация, създава предпоставки за влошаване на качеството на живот и благосъстоянието на сегашното и на бъдещите поколения. Справянето с проблема изисква добре координиран подход между всички заинтересовани страни и институции на национално, регионално, местно и училищно ниво.

Подходът за разрешаване на проблема с преждевременното напускане на училище включва всички членове на училищната общност - директорите, педагогически и непедagogически екип, ученици, родители и семейства. Те се чувстват отговорни и имат активна роля за предотвратяване на отпадането от системата на образование.

Подходът налага също така засилено между секторно сътрудничество с широк диапазон от заинтересовани страни (образователни и социални услуги, младежки услуги, работници в сферата на грижите за приобщаване, психолози, медицински сестри, логопеди, специалисти в областта на ориентирането, местни власти, НПО, бизнеса, синдикатите, доброволци и др.) и общността като цяло.

II. НЕОБХОДИМОСТ ОТ УЧИЛИЩНА ПРОГРАМА

Необходимост от въвеждане на система в дейностите по превенция на отпадането
Необходимост от готовност за посрещане на нови предизвикателства, свързани с предпоставки за отпадане на ученици (социални и икономически фактори, процеси на миграция, честа смяна на местопребиваването и др.)

III. ВИЗИЯ НА УЧИЛИЩЕТО ПО ОТНОШЕНИЕ НА ПРЕВЕНЦИЯТА НА ОТПАДАНЕ

I. ИДЕНТИФИКАЦИЯ НА ПРОБЛЕМА

I.1. Анализ на състоянието

Отпадането от училище и/или преждевременното напускане на образователната система е институционален, социален, а също и педагогически проблем, чието преодоляване е обект на целенасочена училищна политика.

През учебната 2022/2023 година в Обединено училище „Иван Вазов“ село Пашови в дневна форма са обучавани 159 ученици. В училището няма ученици, които попадат в дефинираните по-долу групи:

- **преждевременно напуснали училище** (съгласно Препоръка на Съвета на Европейския съюз от 28 юни 2011 г.) – лица между 18 и 24 години, които напускат системата на образование и обучение след завършване на основно или по-ниско образование и които не участват в никаква форма на образование или обучение;
- **отпаднали от училище** – ученици до 18-годишна възраст, отписани от училище преди завършване на последния гимназиален клас, ако същите не са записани в друго училище.

За периода на предходната учебна година учениците са допуснали отсъствия, както следва:

Учебна година	Общ брой отсъствия по уважителни причини	Общ брой отсъствия по неуважителни причини
2022/2023
2021/2022

При **ежеседмичните проверки на документите за извиняване на отсъствията**, както и в резултат на множество разговори с ученици с отсъствия **училищният екип констатира**, че:

При ежеседмичните проверки на документите за извиняване на отсъствията, както и в резултат на множество разговори с ученици с отсъствия училищният екип констатира, че:

1. Извинените отсъствия са направени по следните причини:
 - 1.1. здравословни, за които са представени съответните медицински документи;
 - 1.2. семейни, удостоверени със заявление от родител/настойник;
 - 1.3. за участие в извънкласни и извънучилищни дейности съгласно годишния план на училището и получени покани за включване в такива мероприятия.
2. Най-много отсъствия имат ученици в гимназиален етап – 10 клас.
3. Сред основните причини за натрупване на неизвинени отсъствия се открояват, както следва:
 4. Нежелание на ученика да учи: по-голямата част от отсъстващите ученици нямат трудности в усвояването на учебния материал, а по-скоро са с ниска мотивация и са под влияние на външни фактори.
 5. Липса на родителски контрол: Родителите в повечето случаи са заинтересовани от изхранването на детето си, а не от неговото обучение и резултатите от обучението. Част от учениците са деца на т.н. мигриращи родители, които работят в чужбина, а децата им се отглеждат от баби и дядовци или са сами. Не на последно място е и обстоятелството, че ученици от гимназиален етап са от други населени места, живеят на квартира, което на практика означава, че спрямо тях не се упражнява системен родителски контрол.
 6. Наличие на социални фактори: част от учениците работят, за да си осигуряват средства.
 7. Липса на ефективни санкции за родители, чиито деца не посещават редовно училище.
 8. Неэффективни санкции на ученици: Наложените санкции не са достатъчно ефективни, при липсата на родителска ангажираност. Дори при наложени глоби по реда на чл. 347 от ЗПУО от страна на общинската администрация, в голямата им част те са несъбираеми и не постигат търсения ефект.

Поради „криворазбрана“ загриженост безпроблемно се осигуряват медицински документи за извиняване на отсъствия и то със съдействието на родители и/или медицински работници, което обезсмисля полаганите от училището усилия за намаляване на отсъствията.

Като тенденция през учебните години се забелязва намаляване на общия брой на извинените и неизвинените отсъствия и на средния брой отсъствия на един ученик, което доказва ефикасността на системните и целенасочени действия и предприети мерки от страна на училището при изпълнението на училищната програма за намаляване на отсъствията от училище.

В края на настоящата учебна година се констатира, че в сравнение с предходните учебни години общият брой на извинените и не извинените отсъствия и средният брой отсъствия на един ученик са значително намалели, което доказва ефикасността на системните и целенасочени действия и предприети мерки от страна на училището при изпълнението на училищната програма за намаляване на отсъствията от училище:

1.2. АНАЛИЗ НА СЪСТОЯНИЕТО В УЧИЛИЩЕТО

Обединено училище „Иван Вазов“ с. Пашови е училище с история и традиции в обучението на ученици със СОП. Това определя важноста от начертаване на мерки за намаляване на преждевременно напусналите образователната система. Тази учебна година в училището се разработва Програма от превантивни мерки за преодоляване отпадането на учениците от училище и РИСК-РЕГИСТЪР към нея. Но за ефективното прилагане на програмата е необходимо първо да се определят рисковите групи от ученици, застрашени от отпадане, както и да се предложат превантивни мерки, насочени към тези групи ученици.

Карта на проблемите за Обединено училище „Иван Вазов“ с. Пашови са:

А: Икономически причини

- Безработицата, ниските доходи, пониженият жизнен стандарт и бедността поставят някои деца в условия, водещи до повишен риск от отпадане от училище. В резултат на финансовите и икономически затруднения много деца са принудени да помагат на семействата си, което води до нарушаване на участието им в учебния процес.
- Отрицателни последици за трудовата заетост на лицата със СОП;

Б: Социални причини

- Свързват се с родителска незаинтересованост, отрицателно въздействие на домашната среда, ниското образование на родителите.

В: Образователни причини

- Обхващат широк кръг проблеми: трудности в усвояването на учебното съдържание, негативни нагласи на участниците в образователния процес и липсата на мотивация, специализирани учебници за учениците със СОП

Г: Институционални причини

- Като такива могат да се квалифицират недостатъчно координираният подход между различните служби, училища и детски градини на местно ниво

Д: Здравословен статус на учениците

- Съществен проблем по отношение на образователните предизвикателства пред децата със специални образователни потребности

Е: Етнокултурни

- Отсъствие на познавателна мотивация сред децата, отсъствие на мотивация от страна на родителите за приобщаващо образование на децата им, ниска степен на готовност за училище.

1.3. Предприети мерки от училището по превенция и ограничаване на отпадането:

Предприети мерки от училището по превенция и ограничаване на отпадането:

В Обединено училище „Иван Вазов“ село Пашови се изпълнява програма и се предприемат мерки за задържане в училище и на група ученици, които поради липса на интерес или ниска мотивация не посещават редовно учебните занятия, имат пропуски в знанията си, допускат не извинени отсъствия или търсят начини за неправомерно извиняване на отсъствията си. При тези ученици се наблюдават негативни прояви по отношение на дисциплината и междуличностното общуване в училище.

Обект на специално внимание са учениците, при които се наблюдава липса на родителски контрол, немотивирани са и са с нисък социален и образователен статус, които през предходната учебна година са допусkali повече от 5 неизвинени отсъствия (4 ученици), както и такива с подобни проблеми през настоящата година (7 ученици). Въпреки съдействието от страна на институции (като отделите за „Закрила на детето“ към Дирекции „Социално подпомагане“ – Велинград МКБППМН – Велинград) спрямо някои ученици е постигнат успех с променлив характер.

В изпълнение на училищната програма от страна на училището са предприети мерки, както следва:

1. Административни мерки и работа с институциите за превенция на отпадането:

- 1.1. Отразяване на движението на учениците, проследяване на преместването, писма от/до приемащите училища и общини по местата на преместване на учениците.
- 1.2. Подаване на информация за ученици, допуснали повече от 5 отсъствия по неуважителни причини – за 6 ученици.
- 1.3. Търсене на съдействие от кметове по места за установяване на контакт с родителите по местоживееие и обсъждане на мерки и действия за коригиране поведението на ученика – 0 писма.
- 1.4. Контрол на редовността на воденето и отчитането на отсъствията на учениците от учители и класни ръководители, коректно отразяване на отсъствията на учениците в училищната документация – 6 проверки.

2. Възпитателни мерки за превенция на отпадането.

- 2.1. Работа с учениците
 - 2.1.1. Изготвяне на индивидуална оценка на учениците в риск от отпадане и своевременно включване в училищния регистър на застрашените от отпадане ученици.
 - 2.1.2. Предприемане на индивидуални мерки и дейности за превенция на ученици в риск на ниво училище.
 - 2.1.3. Включване в дейности на училищния ученически съвет и създаване на подкрепяща среда – организиране на ученически пространства, забавни музикални междучасия, гледане и обсъждане на филми с учебно-възпитателна цел, провеждане на занятия по подхода „връстници обучават връстници“ и др.
 - 2.1.4. Паралелкови дейности и изяви за превенция на отпадане и работа с деца в риск съгласно плановете на класните ръководители.

ПРОГРАМА ЗА ПРЕВЕНЦИЯ НА РАННОТО НАПУСКАНЕ НА УЧИЛИЩЕ

- 2.1.5. Индивидуална и допълнителна работа с учениците с отсъствия – консултации, беседи, възлагане на персонални задачи, стимулиране на положителни постъпки и изяви.
- 2.1.6. Включване на учениците в риск от отпадане в извънкласни и извънучилищни дейности – участие в училищни празници, организиране на спортни празници и състезания, екскурзии, участие в патриотичната програма на Община Велинград, съвместни инициативи със елската библиотека „Пробуда“ и др.
- 2.1.7. Установяване на диалог училище – институции, имащи отношение към проблема и провеждане на съвместни инициативи с МКБППМН, инспектори от ДПС-МВР.
- 2.2. Работа с родителите
 - 2.2.1. Запознаване на родителите с нормативните актове и училищни документи (ПДУ, мерки и др.), засягащи техните задължения и отговорности, както и дейности по превенция на ранното напускане на училище.
 - 2.2.2. Прилагане на нови подходи в работата с родителите – алтернативни родителски срещи, активно включване в общи дейности, родителите-партньори на училището.
 - 2.2.3. Индивидуална работа с родители на застрашени от отпадане деца;
 - 2.2.4. Осигуряване на целодневен режим на обучение.
 - 2.2.5. Иновативни практики и интерактивни методи на преподаване.
 - 2.2.6. Изградена съвременна материално -техническа база чрез осигуряване на средства от проекти.
 - 2.2.7. Осигуряване на условия за равен достъп до образование и обучение на всички деца /деца със СОП/. Осигуряване на условия за работа и специалисти за деца със СОП.
 - 2.2.8. Подпомагане на учениците от специални педагози за по - успешно преодоляване на възникнали затруднения в училищната, семейната и обществена среда.
 - 2.2.9. Привличане на родителите в процеса на образователна, социална и трудова реализация на децата и учениците със СОП.
 - 2.2.10. Промяна на обществените нагласи в посока към по-голяма толерантност към младежите в риск, на децата / лицата с умствена изостаналост и увреждания
 - 2.2.11. Предоставяне на транспорт за осигуряване на свободен достъп до училищната база.
 - 2.2.12. Участие в проекти и програми за работа с учениците, застрашени от отпадане, включване на децата в извънкласни и извънучилищни форми.
 - 2.2.13. Привличане на родителите като партньори в училището при планирането и подготовката на училищни празници, програми за извънкласни и извънучилищни дейности.
 - 2.2.14. Разработване на училищни проекти и съвместни инициативи с общината, с бюро по труда, с други училища ,състезания и конкурси.
 - 2.2.15. Провеждане на допълнителни занимания с децата и младежите.
- 2.3. Работа с педагогически специалисти и непедагогически персонал:**
 - 2.3.1. Изготвени училищни документи, насочени към подобряване на организационно-административната култура на длъжностните лица (Инструкция за организиране дейността на класните ръководители в часовете за консултиране на родители и ученици и водене на училищната документация, Инструкция за водене на дневник на паралелка V – X клас, образци на писма до родители и институции, система за формално общуване с родители, **Механизъм за контрол на редовното и точното отразяване на отсъствията на учениците в училищната документация** и др.).

В резултат на изпълнението на програмата през учебната 2022/2023 година може да се направят следните изводи:

3. Прилаганите мерки са оказали очакваното възпитателно въздействие и броят на допуснатите отсъствия, както и учениците, носители на отсъствия, е значително по-малък в сравнение с предходните години.

4. Повишила се е организационно-административната култура на учителите и класните ръководители по отношение на регистрирането и отчитането на отсъствията на учениците.

В училището през изминалите учебни години прилага следните мерки за превенция на ранното напускане на системата, като сред тях са:

Както през първия срок, така и през втория срок обект на специално внимание са и учениците, при които се наблюдава липса на родителски контрол, немотивирани са и са с нисък социален и образователен статус, които през предходната учебна година са допуснали повече от 5 не извинени отсъствия (1 ученик), както и такива с подобни проблеми през настоящата година .

В изпълнение на училищната програма от страна на училището са предприети мерки, както следва:

- ✓ *Административни мерки и работа с институциите за превенция на отпадането:*
- Отразяване на движението на учениците, проследяване на преместването, писма от/до приемащите училища и общини по местата на преместване на учениците.
- Наложени санкции от ПС за не извинени отсъствия на 0 ученици.
- Подаване на информация за ученици, допуснали повече от 5 отсъствия по неуважителни причини – за 1 ученици.
- Търсене на съдействие от кметове по места за установяване на контакт с родителите по местоживеене и обсъждане на мерки и действия за коригиране поведението на ученика – 0 писма.
- Контрол на редовността на воденето и отчитането на отсъствията на учениците от учители и класни ръководители, коректно отразяване на отсъствията на учениците в училищната документация – 2 проверки.
- ✓ *Възпитателни мерки за превенция на отпадането.*
- ✓ *Работа с учениците*
- Изготвяне на индивидуална оценка на учениците в риск от отпадане и своевременно вписване в училищния регистър на застрашените от отпадане ученици.
- Предприемане на индивидуални мерки и дейности за превенция на ученици в риск на ниво училище.
- Включване в дейности на училищния ученически съвет и създаване на подкрепяща среда – организиране на ученически пространства, забавни музикални междучасия, гледане и обсъждане на филми с учебно-възпитателна цел, провеждане на занятия по подхода „връстници обучават връстници“ и др.
- Паралелкови дейности и изяви за превенция на отпадане и работа с деца в риск съгласно плановете на класните ръководители.
- Индивидуална и допълнителна работа с учениците с отсъствия – консултации, беседи, възлагане на персонални задачи, стимулиране на положителни постъпки и изяви.
- Установяване на диалог училище – институции, имащи отношение към проблема и провеждане на съвместни инициативи с МКБППМН, инспектори от ДПС-МВР.

- ✓ Работа с родителите
 - Запознаване на родителите с нормативните актове и училищни документи (ПДУ, мерки и др.), засягащи техните задължения и отговорности, както и дейности по превенция на ранното напускане на училище.
 - Прилагане на нови подходи в работата с родителите – алтернативни родителски срещи, активно включване в общи дейности, родителите-партньори на училището.
 - Индивидуална работа с родители на застрашени от отпадане деца.
 - ✓ Работа с педагогически специалисти и непедagogически персонал
 - Изготвени училищни документи, насочени към подобряване на организационно-административната култура на длъжностните лица
- Правила за организиране дейността на класните ръководители в часовете за консултиране на родители и ученици и водене на училищната документация,*
-правила за водене на дневник на паралелка I – X клас,
-образци на писма до родители и институции,
-система за формално общуване с родители,
- Механизъм за контрол на редовното и точното отразяване на отсъствията на учениците в училищната документация и др.

Причините за отпадане на учениците от училище са многообразни и не се проявяват изолирано. Това определя необходимостта да се подхожда комплексно и същевременно да се действа индивидуално към конкретния случай на всяко дете, застрашено от отпадане или вече отпаднало от училище. Необходимо е да се набележат мерки и адекватни предпоставки за превенция и противодействие за ранното отпадане от образователната система, създаване на стратегия за интеграция и социализация на учениците със СОП и множество увреждания. За тази цел трябва да се създаде устойчива мрежа от социални и образователни институции, които да се ангажират с ранното откриване и интервенцията на проблема .

В резултат на изпълнението на програмата през учебната 2022 - 2023 година може да се направят следните изводи:

- ✓ Прилаганите мерки са оказали очакваното възпитателно въздействие и броят на допуснатите отсъствия, както и учениците, носители на отсъствия, е значително по-малък в сравнение с предходните години.
- ✓ Повишила се е организационно-административната култура на учителите и класните ръководители по отношение на регистрирането и отчитането на отсъствията на учениците.

IV. ЦЕЛИ НА ПРОГРАМАТА

1. Ограничаване отпадането от училище и намаляване дела на преждевременно напусналите образователната система чрез провеждане на целенасочена и ефективна училищна политика и координирани действия и мерки.
2. Осигуряване на институционална подкрепяща среда спрямо ученици в риск от отпадане чрез създаване на положителни нагласи към образователния процес, изграждане на мотивация за посещение на училище и участие в живота на училищната общност.

V. ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ

1. Недопускане на ученици, отпаднали от училище или преждевременно напуснали образователната система.
2. Създадени условия и повишена мотивация за посещение на училище.

3. Подобряване на учебните резултати и осигуряване на своевременна и адекватна образователна подкрепа за развитието на учениците, включително на ученици от уязвими групи.

VI. ФИНАНСИРАНЕ ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ПРОГРАМАТА

1. От бюджета на училището.
2. Целеви средства за осигуряване на:
 - учебници на учениците до VII клас;
 - безплатен транспорт за пътуващите ученици до завършване на образованието;
 - стипендии – ученици след завършване на основно образование
3. От НП на МОН.
4. Проекти.

VII. ЦЕЛЕВА ГРУПА

Ученици от I до X клас, които са застрашени от отпадане по различни причини, за които съществува обективен риск от социално изключване и липсват форми за социална подкрепа;

В по-общ смисъл целевата група включва всички ученици от училището.

VIII. ПОЛИТИКИ ЗА ПРЕВЕНЦИЯ И ПОДКРЕПА НА УЧЕНИЦИТЕ. ОСИГУРЯВАНЕ НА ПОЗИТИВНА ОБРАЗОВАТЕЛНА СРЕДА

8.1. ПОЛИТИКА ЗА ПРЕВЕНЦИЯ НА РАННО НАПУСКАНЕ НА УЧИЛИЩЕ

ЦЕЛИ: предотвратяване на възникването на предпоставки за ранно напускане на училище и ограничаване на условията, които го благоприятстват. Насочени са към учениците от 1 до 10 клас.

1. Осигуряване на позитивна образователна среда – училищен климат, атмосфера на взаимоотношения, управление

- 1.1 Разработването на система за намаляване на отсъствията на децата и учениците
- 1.2 Развиване на дейности в подкрепа на всяко дете и ученик,
- 1.3 Активно взаимодействие между учители, класни ръководители и родители,

2. Повишаване качеството на образованието като предпоставка за развитие на личността на всяко дете и ученик и предотвратяване на преждевременното напускане на училище

- 2.1 Прилагане на съвременни подходи на преподаване, съобразени с индивидуалността на детето и ученика като партньор в образователния процес;
- 2.2 задължителна квалификация на педагогическите специалисти, насочена към идентифициране и справяне със случаите на риск от преждеременно напускане на училище;

3. Достъп до качествено образование за деца и ученици със специални образователни потребности;

- 3.1 Изграждане на педагогическа и специализирана подкрепяща среда за всяко дете и ученик за осигуряване на образование;
- 3.2 Развиване уменията на учителите да работят с деца със специални образователни потребности.

8. 2. ПОЛИТИКА ЗА ИНТЕРВЕНЦИЯ НА РАННО НАПУСКАЛИТЕ УЧИЛИЩЕ

ЦЕЛИ: създаването на условия за ограничаване на ранно напускане на учениците

1. Повишаване участието и ангажираността на родителите

2. Кариерно ориентиране и консултиране - изграждане и прилагане на система за кариерно ориентиране и консултиране в различните възрасти за мотивиране за продължаване на образованието
3. Подкрепа за личностното развитие на децата и учениците
 - 3.1 Активна дейност на психолога и ресурсните учители
 - 3.2 Съвместни дейности с родителите, органите за закрила правата на детето и органите за борба срещу противообществените прояви на малолетните и непълнолетните;
 - 3.3 Подобряване на дисциплината .
4. Прилагане на системи за ранно предупреждение
 - 4.1 Работа с родителите (семейството)
 - 4.2 Насочване за работа с психолог
 - 4.3 Допълнителни занимания и консултации на учениците.
5. Развитие на занимания по интереси- извънкласни дейности, спорт.
6. Подпомагане на ученици, застрашени от преждевременно напускане на училище, по финансови причини
 - 6.1 Реализиране на училищна политика чрез разработени правила за отпускане на стипендии за насърчаване повишаването на образователните резултати, подпомагане на достъпа до образование и предотвратяване на отпадането.

IX. Мерки и дейности за превенция и подкрепа на учениците. Създаване на позитивна образователна среда.

Мерки/дейности	Срок	Отговорни лица
1. МЕРКИ И ДЕЙНОСТИ НАСОЧЕНИ КЪМ УЧЕНИЦИТЕ.		
1.1. Изготвяне на анализ и оценка на досегашната училищна програма за превенция на отпадането и намаляване на отсъствията от училище.	Хава Мандраджиева Хавва Крънчева	септември
1.2. Приемане на политики и мерки за превенция на отпадането от училище в съответствие с Областната стратегия за ограничаване на отпадането от училище и намаляване дела на преждевременно напусналите образователната система в област Пазарджик	Директор	септември
1.3. Сформиране на училищни екипи за подкрепа на личностното развитие на ученици в риск съгласно разпоредбите на ЗПУО и Наредбата за приобщаващото образование.	Директор	При необходимост през учебната година
1.4. Прилагане на нови подходи в работата с родителите: - участие в дейността на обществения съвет; - алтернативни родителски срещи; - съвместни дейности – по паралелки - индивидуална работа с родители на застрашени от отпадане деца.	Класни ръководители	През учебната година
1.5 Включване в плана на класните ръководители на дейности за превенция на отпадане и работа с ученици в риск и техните родители.	Класни ръководители	септември

ПРОГРАМА ЗА ПРЕВЕНЦИЯ НА РАННОТО НАПУСКАНЕ НА УЧИЛИЩЕ

<p>1.6. Включване на учениците в риск от отпадане в специфични училищни дейности:</p> <ul style="list-style-type: none"> - за изява на творческия им потенциал – училищни празници, състезания, конкурси и др.; - инициативи, насочени към гражданско, екологично, патриотично възпитание; - свободен достъп до училищна спортна база; - по проект „Подкрепа за успех“; - за кариерно ориентиране и консултиране; - за превенция на рисковете и здравословни житейски избори. 	<p>Ръководители на групи, училищни комисии</p>	<p>Постоянен</p>
<p>1.7. Създаване на подкрепяща среда за учениците със СОП и условия за приобщаващо образование за ученици в риск от отпадане:</p> <ul style="list-style-type: none"> - изготвяне на планове за подкрепа за личностното развитие на учениците в риск и с ниска мотивация; - консултиране и допълнителна работа; - целенасочена подготовка за НВО и ДЗИ; - недопускане на прояви на агресия и тормоз. 	<p>Учители от училището и РЦ за подкрепа на процеса на приобщаващото образование</p>	<p>През учебната година</p>
<p>1.8. Повишаване обхвата на учениците, включени в ЦОУД и осигуряване на условия за ефективното ѝ провеждане.</p>	<p>Класни ръководители, учител в група</p>	<p>През учебната година</p>
<p>1.9. Дейности на ученическия парламент и ученическите класни съвети в подкрепа на ученици в риск от отпадане вкл. и по подхода „Връстници обучават връстници“.</p>	<p>Педагогически съветник, ръководство на ученическия парламент</p>	<p>През учебната година</p>
<p>1.10. Повишаване обхвата на учениците, включени в ЦОУД и осигуряване на условия за ефективното ѝ провеждане.</p>	<p>Септември Май-юни</p>	<p>Х. Кънчева</p>
<p>1.11. Включване на учениците в състезания, олимпиади и др.</p>	<p>Декември-февруари</p>	<p>С. Кандьова</p>
<p>1.12. Привличане на Ученическо самоуправление, Ученически съвет в съвместни дейности с насоченост към превенция на отпадането</p>	<p>Постоянен</p>	<p>ПС</p>
<p>1.13. Усъвършенстване на работата с изоставащите ученици чрез консултации, индивидуална работа, допълнително обучение по учебни предмети и др.</p>	<p>Постоянен</p>	<p>ПС</p>
<p>1.14. Подпомагане на пълноценното участие на ученици в неравностойно социално положение в образователния процес чрез осигуряване на средства за учебни екскурзии, лагери, пленери и състезания.</p>	<p>При необходимост и възможност</p>	<p>Ръководство</p>
<p>1.15. Създаване на подкрепяща среда за децата и учениците със специални образователни потребности (СОП) и условия за приобщаващо образование за ученици в риск от отпадане:</p> <ul style="list-style-type: none"> - изготвяне на индивидуални учебни програми и планове за подкрепа за личностното развитие на учениците в риск и с ниска мотивация; 	<p>Хава Крънчева, Ф. Мърцева, Ю. Моллов, С. Кандьова и Хатидже Тронова</p>	<p>През учебната година Септември-октомври Учебна година</p>

<ul style="list-style-type: none"> - консултиране и допълнителна работа; - целенасочена подготовка за НВО; - недопускане на прояви на агресия и тормоз. 	<p>Учители по предмети, Х. Мечкарова, А. Алимустафа, Ф. Мърцева, И. Пашалиев Атидже Ходжова; Мустафа Ходжов, Фикри Мехмед;</p>	
2. МЕРКИ И ДЕЙНОСТИ НАСОЧЕНИ КЪМ ПЕДАГОГИЧЕСКИТЕ СПЕЦИАЛИСТИ:		
<p>2.1. Включване на педагогическите специалисти в квалификационни форми: „Интерактивни и др. методи на обучение, провокиращи ученическата активност“; „Комуникативен тренинг“ и др.; Разнообразяване на формите за вътрешно-училищна квалификация.</p>	<p>Фикри Мехмед, Фатиме Мърцева</p>	<p>Септември-ноември Май-юли</p>
<p>2.2. Мотивиране на учителите за участия на конференции и др. форуми за обмяна на добри педагогически практики.</p>	<p>М. Бандьо, Фикри Мехмед,</p>	<p>постоянен</p>
<p>2.3. Повишаване на уменията на педагогическите специалисти за:</p> <ul style="list-style-type: none"> - работа с ученици с различни обучителни затруднения; - успешно взаимодействие между училището и семейството. 	<p>Хавва Крънчева, Хатидже Мурад; Надка Кирова</p>	<p>Съгласно плана за квалификация</p>
3. МЕРКИ И ДЕЙНОСТИ НАСОЧЕНИ КЪМ РОДИТЕЛИТЕ:		
<p>3.1. Прилагане на нови подходи в работата с родителите:</p> <ul style="list-style-type: none"> - участие в дейността на обществения съвет; - алтернативни родителски срещи; - съвместни дейности – по паралелки; - индивидуална работа с родители на застрашени от отпадане деца. 	<p>Класни ръководители, Хава Крънчева, Хатидже Мурад</p>	<p>Ноември, Февруари; Май;</p>
<p>3.2. Създаване на система за информиране на родителите за учебните резултати и поведението на децата им в училище.</p>	<p>Ф. Мърцева, А. Ходжова</p>	<p>Септември-ноември</p>
<p>3.3. Въвеждане на алтернативни форми на традиционните родителски срещи.</p>	<p>Х. Мурад, А. Алимустафа; С. Малчева</p>	<p>2023-2024</p>
<p>3.4. Организиране в училище на дни на „отворените врати“.</p>	<p>Ю. Моллов</p>	<p>По график</p>
<p>3.5. Консултиране на родителите на учениците в риск относно възможностите за продължаване на обучението във форми, различни от дневна форма на обучение.</p>	<p>Ангелина Колева; Хава Крънчева</p>	<p>Май-юни</p>
<p>3.6. Провеждане на семинари, тренинги и др. с родителите на учениците – „Ефективно общуване“, „Сътрудничество и работа в екип“, „Преодоляване на негативни стереотипи и изграждане на толерантни взаимоотношения“.</p>	<p>Б. Крънчова, С. Муса</p>	<p>Април- юни</p>
<p>3.7. Съвместна ангажираност на родителите и училището при търсене и привличане на допълнителни ресурси.</p>	<p>Х. Крънчева; Х. Мурад</p>	<p>постоянен</p>
4. МЕРКИ И ДЕЙНОСТИ НАСОЧЕНИ ПОВИШАВАНЕ КАПАЦИТЕТА НА УЧИЛИЩЕТО ЗА ИДЕНТИФИЦИРАНЕ НА УЧЕНИЦИТЕ В РИСК ОТ ОТПАДАНЕ И ПОДОБРЯВАНЕ НА ЕФЕКТИВНОСТТА НА РАБОТА С ИНСТИТУЦИИТЕ		

ПРОГРАМА ЗА ПРЕВЕНЦИЯ НА РАННОТО НАПУСКАНЕ НА УЧИЛИЩЕ

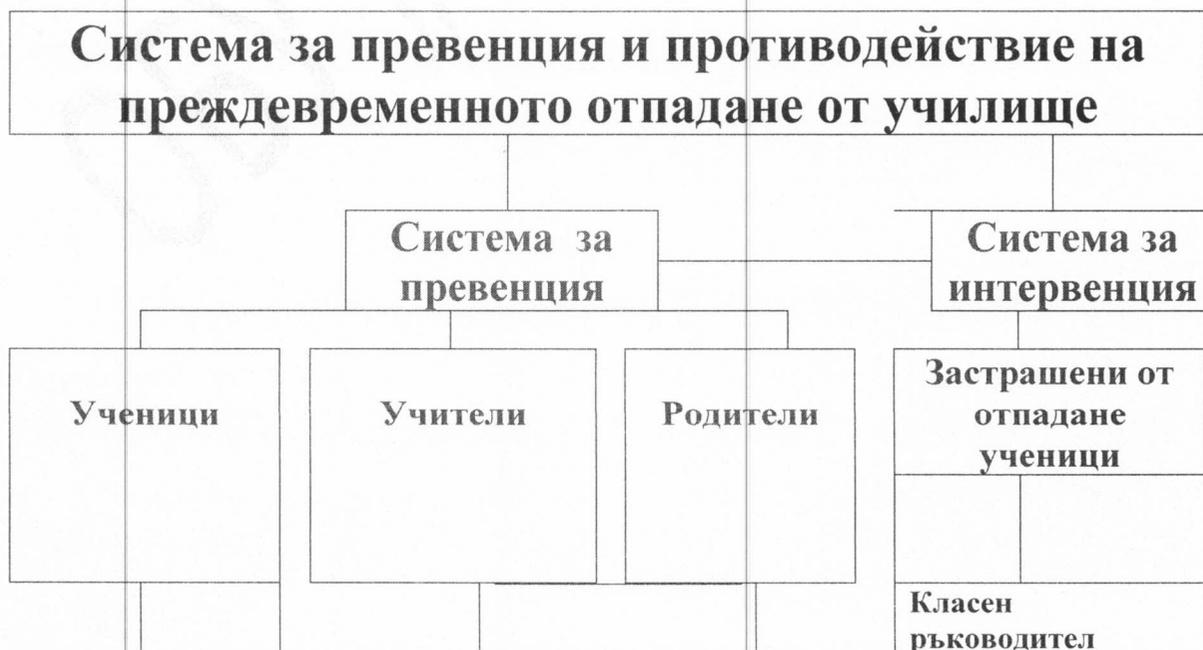
4.1 Подобряване на вътрешно-училищната комуникация класен-ръководител – педагогически съветник, с оглед ранно идентифициране на учениците в риск.	Директор, Хава Крънчева	Постоянен
4.12. Осигуряване на безплатен транспорт на всички пътуващи ученици до завършване на образованието.	Директор	2023-2024
4.13. Продължаващо модернизиране на материалната база – ремонти, обогатяване на МТБ.; организация на използването ѝ по време на ваканциите.	Мустафа Ходжов, Али Али, Салих Али	Юни - септември
4.3. Изплащане на стипендии при условията и по реда на ПМС № 328 от 21 декември 2017 г. за условията за получаване на стипендии от учениците след завършено основно образование.	Сайфе Ибрахим	През учебната година
4.14. Създаване на система за координация и сътрудничество между институциите с отговорности за децата и учениците – работни срещи, дискусии, съвместни мероприятия и др. Съвместни дейности и инициативи с представителите на други институции в екипа за обхват, в който участва училището по Механизма за съвместна работа на институциите по обхващане, включване и предотвратяване на отпадането от образователната система на деца и ученици в задължителна предучилищна и училищна възраст, приет с ПМС № 100/08.06.2018 г.	Директор, Хава Крънчева	Постоянен
4.15. Използване потенциала на местните структури, подобряване комуникацията и организация на съвместни дейности с Местната комисия за борба срещу противообществените прояви на малолетни и непълнолетни.	Сабри Муса ; Атидже Ходжова	Постоянен
4.6. Ежемесечно подаване на информация за ученици с 5 и повече неизвисени отсъствия.	Класни ръководители,	До 3-то число на месеца
4.7. Ежемесечно подаване на информация за отсъствията на учениците чрез информационната система на МОН – модул „Отсъствия“.	Директор	До 4-то число на месеца
4.8. Активизиране ролята на Обществения съвет и Училищното настоятелство в приобщаването на родителите като партньори и споделяне на отговорностите за задържане на учениците в училище	С. Бандьова, А. Ходжова	Постоянен
5. МЕРКИ И ДЕЙНОСТИ НАСОЧЕНИ КЪМ КОНТРОЛ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ		
5.1. Контрол по спазване на задълженията на учителите по регистриране на отсъствията на учениците, посещаемостта на учебните часове и извънучебните дейности.	Класен ръководител, Директор	Ежемесечно
5.2. Контрол по спазване на задълженията на класните ръководители за оформяне и отчитане на отсъствията на учениците.	Директор	Ежемесечно
5.3. Осигуряване на подкрепа на класни ръководители и учители в работата с ученици в риск:	Хава Крънчева	При необходимост

- консултации със специалисти и експерти от Д „СП“, МКБППМН, МВР-ДПС и др.		
5.4. Извършване на своевременна оценка на риска от отпадане и адекватна реакция спрямо ученици, застрашени от отпадане.	Хава Крънчева	Постоянно
5.5. Уведомяване на институциите (Община, МКБППМН, Дирекция „Социално подпомагане“) за прилагане на законови лостове по отношение на родителите, които не осигуряват присъствието на децата си в училище.	Директор, Класни ръководители	При необходимост
2.14. Работа с родителите, които не осигуряват присъствието на децата си в училище: - информирание и консултиране на родителите по изпълнение на задълженията за осигуряване присъствието на децата им в училище, отговорности и превенция; - сключване на споразумение между училището и родителите, в което се фиксират ангажиментите на страните по превенция на отпадането.	Хава Крънчева, Х. Мурад, Класни ръководители	При необходимост

Х. ИНДИКАТОРИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ

- Намаляване на отсъствията по уважителни и неуважителни причини с в сравнение с предходната учебна година:
 - брой отсъствия в края на срока/учебната година;
 - брой санкционирани ученици за отсъствия;
 - брой ученици с 5 и повече отсъствия по неуважителни причини;
 - брой ученици, положили изпити за определяне на срочна и/или годишна оценка по учебен предмет поради допуснати отсъствия.
- Подобряване на образователните постижения на застрашените ученици.
- Брой ученици в риск от отпадане/преждевременно напускане, включени в училищни дейности.
- Брой родители, на които е оказана институционална подкрепа

Таблица № 1

<table border="1"> <tr><td>Диагностика</td></tr> <tr><td>Извънкласни форми</td></tr> <tr><td>Проекти</td></tr> <tr><td>ИИД</td></tr> </table>	Диагностика	Извънкласни форми	Проекти	ИИД	<table border="1"> <tr><td>Обучения</td></tr> <tr><td>Повишаване на квалификацията</td></tr> <tr><td>Семинари</td></tr> <tr><td>Тренинги</td></tr> </table>	Обучения	Повишаване на квалификацията	Семинари	Тренинги	<table border="1"> <tr><td>Среци</td></tr> <tr><td>Тренинги</td></tr> <tr><td>Участие в проекти на училищното настоятелство</td></tr> </table>	Среци	Тренинги	Участие в проекти на училищното настоятелство	<table border="1"> <tr><td>Родител</td></tr> <tr><td>Училищна комисия по противообществени прояви</td></tr> <tr><td>Педагогически съвет</td></tr> <tr><td>Агенция Закрила на детето</td></tr> <tr><td>МКБППМН</td></tr> </table>	Родител	Училищна комисия по противообществени прояви	Педагогически съвет	Агенция Закрила на детето	МКБППМН
Диагностика																			
Извънкласни форми																			
Проекти																			
ИИД																			
Обучения																			
Повишаване на квалификацията																			
Семинари																			
Тренинги																			
Среци																			
Тренинги																			
Участие в проекти на училищното настоятелство																			
Родител																			
Училищна комисия по противообществени прояви																			
Педагогически съвет																			
Агенция Закрила на детето																			
МКБППМН																			

VI. ФИНАНСИРАНЕ ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ПРОГРАМАТА

1. От бюджета на училището.
2. Целеви средства за осигуряване на:
 - учебници на учениците от V – VII клас;
 - безплатен транспорт за пътуващите ученици до завършване на средно образование;
 - стипендии – ученици след завършване на основно образование
3. От НП на МОН
4. Проекти.

ДИРЕКТОР:

(Мустафа Бандьо)

X

Мустафа Бандьо
Директор